

Preproste
besede

1983/84

2

KAJ STORIM ZA LEPO OKOLJE

Ko razvijem bombon, ne vržem papirčka na tla.

Sonja Žonta, 5. razred

Rada se udeležujem akcij, kjer pobiramo smeti, urejamo šolski vrt in pospravljamo okoli šole.

Mihelca Gračan, 5. razred

Mama uživa, če je njiva lepo obdelana. Tudi jaz ji pri tem pomagam.

Marjan Ruperčič, 5. razred

Redno se udeležujem akcij za čiščenje našega kraja. Naša hiša stoji ob prometni cesti, zato še posebno skrbim, da je okrog nje red.

Franci Zupančič, 6. r.

Kadar je naš razred dežuren, tudi jaz pobiram papirčke in smeti.

Mateja Bizjak, 3. razred

Za lepo okolje storim to, da oplevem gredice na našem vrtu, da na njih ni plevela.

Marjeta Golob, 4. r.

Doma skrbim za rože, da ne ovenejo, zato jih zalivam. Naša hiša je sredi vasi, zato mora biti okoli nje veliko rož.

Tadeja Kisovec, 4. razred

Večkrat pobere odpadke ob potoku in po travniku v bližini mojega doma.

Cvetka Kumer, 4. razred

Mami pomagam vzgajati rože.

Jože Radovan, 6. razred

NAŠ KRAJ ŠENTRUPERT SE PREDSTAVI

Naš kraj Šentrupert leži na Dolenjskem v lepi, bujno zeleni Mirenski dolini, obdani z grički, vinogradi in rodovitnimi polji. Hribi so porasli z mešanim gozdom, kjer rastejo boravnice in dišeče šmarnice, lisičke in jurčki ter živijo različne živali.

Na oknih hiš cveto rože, v sadovnjakih pa obrodi bogato sadje. Ob jutrih sonce prebudi megleno dolino, žvrgoleti začnejo ptički, petelin pa zapoje svojo pesem in zbudi vsakega zaspanca. Sončni žarki se zableščijo v rosinah kapljicah, ki so se ulovile na pajčevino v kozolcu. Res je lahko žal vsakemu, ki tega ne vidi. Ljudje brž pohitijo na delo na polje, v vinograd in dolina oživi. Po sredini doline teče potok Bistrica, ki je poln ribic, če pa greš na sprehod, te večkrat prestrašijo tudi divje race. Dolina je preprejena še z manjšimi potočki, v katerih se lahko igrajo otroci. Šolo ob robu vasi krasijo breze in zelena trava ter cvetoče lončnice na oknih. Za lepo okolje skrbimo vsi občani.

Srečni smo, ker je naše okolje bujno, zeleno in zdravo.

Šentrupert je za nas najlepši kraj.

Milena Kotar, 7. razred

MOJE SODELOVANJE V OČIŠČEVALNIH AKCIJAH

Hodim v tretji razred. Sem tajnica oddelčne skupnosti, zato hodim tudi na sestanke. Na pionirskih sestankih se dogovorimo tudi to, kdaj bo kakšna očiščevalna akcija. Zberemo se pred šolo ali pa pri spomeniku padlim borcem. Akcija poteka pred poukom ali po pouku. Akcij se udeležujejo predvsem učenci, ki do šole nimajo daleč. Pred šolo pobiramo smeti in pometamo. Včasih moramo pobrati veliko papirčkov, ker gredo učenci vozači v trgovino in ko čakajo na kombi, jedo sladkarije in mečejo papirčke po tleh. Tudi po cesti pobiramo smeti in pometamo. Pred trgovino pobereмо le smeti, pometejo pa trgovke. Pri spomeniku pa okopljemo grmičke in rože, pobereмо plevel, pograbimo po travi ter po pesku, pobereмо smeti in pometemo. Akcij se rada udeležujem. Te akcije se mi zdijo pomembne, ker mislim, da je prav, da očistimo domači kraj in njegovo okolico. Ljudje, ki hodijo mimo, ko čistimo, pravijo, da bo lepo. Veseli smo, da so z našim delom zadovoljni in da je po akciji prostor, ki ga urejujemo, vsaj za nekaj časa lep.

Andreja Ruperčič, 3. razred

SKRB ZA LEPŠE OKOLJE OB AKCIJI ZBIRANJA STEKLENIC

Ko smo zbirali steklenice, smo učenci steklenice poiskali doma, pri sosedih, največ pa smo jih dobili v naravi. Tudi jaz sem odšla na pot, da bi našla čimveč steklenic za akcijo. Najprej sem odšla na smetišče. Ker sem že šla nekajkrat tam mimo, sem videla, da jih je veliko. Res sem jih veliko dobila. Šla sem tudi ob potoku Bistrica, kjer voda nanese veliko mseti. Dobila sem nekaj steklenic, veliko pa je bilo polivinilastih vrečk. Ko sem odnesla steklenice domov, sem med potjo gledala, če bi še kje kakšno našla. In res. Dve steklenici sem dobila za grmovjem. Nekateri ljudje vržejo prazno steklenico, kamor nanese, kar pa zelo kazni naravo. Najbolj se vidi, kako je narava onesnažena, spomladi, ko se vse prebuja, zeleni in cveti, to lepoto pa kazijo razne polivinilaste vrečke in tudi odvržene steklenice, ki jih vidiš vsepovsod.

S to akcijo smo učenci vsaj nekoliko očistili naravo, obenem pa bomo zaslužili tudi denar za lep izlet.

Mira Krajšek, 7. razred

POSKRBELE SMO ZA LEPŠE OKOLJE INVALIDU - PARAPLEGIKU

Člani pionirskega vaškega odbora Šentrupert, ki deluje v okviru pionirske organizacije na naši šoli, smo urejevali okolico nove hiše Vinka Ahlina. Z velikega kupa smo odvažali zemljo na prostor okrog hiše, kjer so potem posadili cvetlice in uredili cvetlične grede. Tudi grmesmo zasadili. Imeli smo približno pet akcij, v katerih je sodelovalo sedem članov odbora in mentor. Paraplegik Vinko Ahlin je bil z našim delom zadovoljen. Ta akcija je bila koristna, ker smo urejevali okolico človeku, ki tega sam ne zmore. Če bodo še kdaj organizirali tako akcijo, se je bom rad udeležil.

Bogdan Bracar, 6. razred

PRAVILNO ŠKROPLJENJE
JE POMEMBNO ZA VARSTVO NARAVE

Pri nas škropimo v vinogradu, sadovnjaku in po njivah. Ati ve, da s škropljenjem tudi onesnažuje okolje, vendar se temu posegu v naravo ne da več izogniti. Toda, če se pri škropljenju kmetje držijo določenih navodil, ne pride do onesnaževanja ali celo do škode. Tega se tudi moj ati dobro zaveda. Tudi jaz že marsikaj vem o tem, saj mu pri škropljenju večkrat pomagam.

Že zgodaj spomladi se začne škropljenje na njivah. Ati najprej škropi po pšenici. Tam se ne sme škropiti proti večeru, ker mora biti po škropljenju še nekaj ur sonca, da se škropivo sploh prime. Ko pa škropi po krompirju, po korenju in v sadovnjaku, pa tó delaproti večeru. Ati se najprej temu delu primerno obleče, zmeša škropivo, potem pa mu ga jaz nosim v posebni posodi in ga zlivam v škropilnico, ati pa škropi. Ko pa se to delo začne v vinogradu, je treba škropiti vsake tri tedne štiri do petkrat, če je pa treba, pa še večkrat. To delamo pozno popoldne, da ne zastrupimo čebel.

Škropljenje ni prijetno delo, ker so vsa škropivastrupena in jih je težko nositi.

Marjanca Cugelj, 7. razred

TUDI POGOZDOVANJE PRISPEVAK VARSTVU OKOLJA

Slovenija je bogata z gozdovi. Včasih so gozdove samo iztrebljali. Niso pogozdovali in gozdov niso oskrbovali. Danes se posebno strokovnjaki s tega področja dobro zavedajo velikega gospodarskega pomena gozdov.

Že mi mladi pa vemo tudi to, da so gozdovi pomembni tudi za zdravo okolje. Zato mladi vsako leto pogozdujejo. Na pobudo gozdnega gospodarstva Brežice smo šli letos tudi mi pogozdovat. Z nami je bila razredničarka. Pogozdovali smo na hribu Zaloka nad Šentrupertom. Ko smo prišli na prostor, ki ga je bilo treba pogozditi, nas je že čakal gozdar, da nam je pokazal, kje in kako bomo sadili. Delo smo organizirali tako, da so fantje kopali jame, dekleta pa smo vanje polagale sadike. Sadili smo macesne. Posadili smo jih devetsto. Ko smo se dogovorili za pogozdovanje, smo zvedeli, da bomo dobili denar za končni izlet. Ob sajenju pa nismo mislili samo na denar, temveč tudi na to, da bomo prispevali k temu, da se bodo tudi na našem območju gozdovi obnovili. Ker je tam, kjer smo spomladi pogozdovali, doma sošolka, sem jo vprašala, kakšni so macesni. Dejala je, da nas je gospodar gozda zelo pohvalil, da smo dobro in lepo sadili, saj so se skoraj vse sadike prijele. Bila sem vesela.

Mija Berk, 8. razred

DELO ZA LEPŠE OKOLJE NA POKOPALIŠČU

Vsako leto pred dnevom mrtvih v našem kraju učenci osmega razreda očistijo pokopališče. Letos sem bil med temi učenci tudi jaz. Šentruperško pokopališče je precej veliko, kajti na njem pokopujejo pokojnike iz dvajsetih vasi. Šentruperško pokopališče leži na gričku; je lepo, kajti načrt zanj je naredil znani arhitekt Plečnik.

Čez vse leto se na pokopališču precej nabere plastičnih vaz in suhih vencev, pa tudi travazraste. Letos smo pričeli s čiščenjem štirinajst dni pred dnevom mrtvih. Čistili smo največkrat po pouku. Najprej smo očistili smetišča, nato pa smo začeli kopati travo. Travo in plastične vaze smo pograbili in vse skupaj speljali nasmetišče. To smo delali ves teden. Nekaj dni pred dnevom mrtvih so pripeljali še pesek. Tega smo razpeljali in ga med nagrobniki razgrabili. Delo smo končali dva dni pred dnevom mrtvih. Imeli smo dober občutek ob svojem prispevku za lepše okolje. S tem smo pomagali krajevni skupnosti, ki nas je za naše delo nagradila, in svojcem pokojnih, saj mnogi živijo precej daleč od našega kraja. Ko sem bil ob dnevu mrtvih na pokopališču, sem slišal: "Šentruperški osmošolci so bili pa pridni." Mislim, da smo bili res, kajti poleg pokopališča smo očistili še smetišča, ki so bila povsem blizu gozdička. Tako je tudi ta gozdiček vsaj za nekaj časa dobil povsem drugo podobo.

Tudi pokopališče je prostor, ki mora biti lepo urejen. Zadovoljen sem bil, ko sem k temu prispeval tudi jaz.

Ivan Ramovš, 8. razred

OBRAT TOVARNE AGROSTROJ NE ONESNAŽUJE OKOLJA

V našem kraju imamo edino tovarno in sicer obrat Agrostroja iz Ljubljane. Obrat so začeli graditi pred petimi leti. Pred gradnjo je bilo veliko govora o tem, ali naj tovarnasplah stoji v Šentrupertu, kajti problem je bil onesnaževanje okolja. Ker se še marsikdaj sliši, da tovarna onesnažuje zrak, smo se želele o tem prepričati. Naši radovednosti je prijazno ustregel tovariš Rudi Prosenik, direktor obrata, ki je povedal naslednje podatke: "Priznati moram, da tovarna ne onesnažuje okolja, pa tudi odlično se vklaplja v kraj, čeprav smo s tako lokacijo nekaj tudi izgubili. Da bi zrak ostal tak, kot je treba, je tovarna poskrbela za vse potrebne čistilne naprave. Največji problem je bila livarna, vendar je tu onesnaževanje rešeno z mokrim filtrom. Nad pečmi v livarni so posebne havbe, ki vase vsrkajo večino žveplovega oksida. To gre pod pritiskom po posebni cevi v kotel, v katerem je voda. Strupene snovi ostanejo v vodi, zrak pa gre ven. Voda se spaja z žveplom in nastane žveplove kislina, ki pa ni za nič koristna, saj ni čista. Zato to kislino s posebnimi cisternami odpeljejo. V livarni imajo tudi ventilatorje, da se zrak čisti, saj je tu tudi zelo vroče. Pod hribčkom, kjer stoji tovarna, teče potok Bistrica. Vanjo iz tovarne spuščajo kanalizacijo s tekočinami. Vsa tekočina gre skozi filter, na koncu pa tudi skozi veliko čistilno napravo, tako da tudi potok ni onesnažen. V prostorih, ki so namenjeni varjenju in drugemu podobnemu delu, imajo le filtre, ki dovajajo svež zrak v prostore, v katerih ni posebnega onesnaževanja. S suhim filtrom pa prestrežejo aluminijev prah in ga nato pakirajo v vrečke. Za nafto tudi ni nevarnosti, da bi šla v zemljo, ker se ob morebitni napaki sproži alarmna naprava. Tudi tovarniški dimnik je dovolj visok. Prav tako je zavarovana tudi kotlarna. Smeti v kontejnerjih odpeljejo.

Nove tovarnene onesnažujejo okolja, saj dokler nimajo očiščevalnih naprav, ne dobijo dovoljenja." Anka Grčar

KAJ MI POMENI LEPO OKOLJE

Lepo okolje je kot okras stanovanju.

Andreja Ruperčič, 3. razred

Lepo okolje mi pomeni srečo.

Damjan Zupančič, 3. razred

Lepo okolje mi pomeni užitek v prostem času.

Bari Rugelj, 6. razred

Živim v zdravem okolju nakmetih, kjer lahko zmeraj diham svež zrak in to mi veliko pomeni.

Tonči Kurent, 5. razred

Lepo okolje je lepota dolenjskih krajev.

Marjanca Cugelj, 7. raz.

Lepo okolje vzbuja v meni veselo razpoloženje.

Mira Krajšek, 7. razred

Lepo okolje me spodbuja, da tudi jaz skrbim za njegovo urejenost in lepoto.

Janko Ziherl, 5. razred

Lepo okolje mi pomeni zdravje.

Milena Kotar, 7. razred

Lepo okolje mi pomeni dobro počutje in varno življenje.

Jože Radovan, 6. razred

Lepo okolje mora biti tudi čisto.

Mateja Povše, 3. razred

O B
M E D N A R O D N E M
D N E V U
V A R S T V A
O K O L J A

P R E P R O S T E B E S E D E

GLASILO OSNOVNE ŠOLE
DR. PAVLA LUNAČKA
V ŠENTRUPERTU

šolsko leto 1983/84
leto XIV, številka 2

Uredniški odbor:

člani novinarskega krožka

Mentorji:

Mojca Slak, Danica in Jože Zupan

